

LA NOVA GENERACIÓ DE L'INSTITUT

**1r
ESO
A**

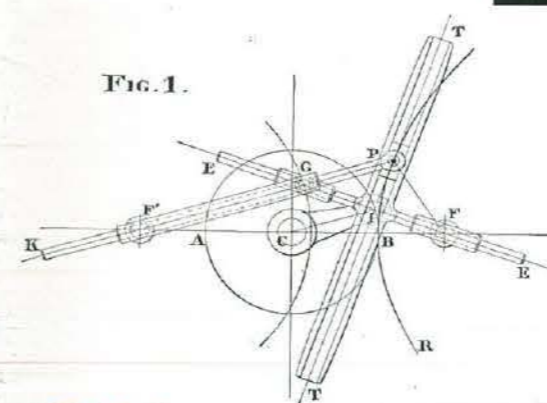
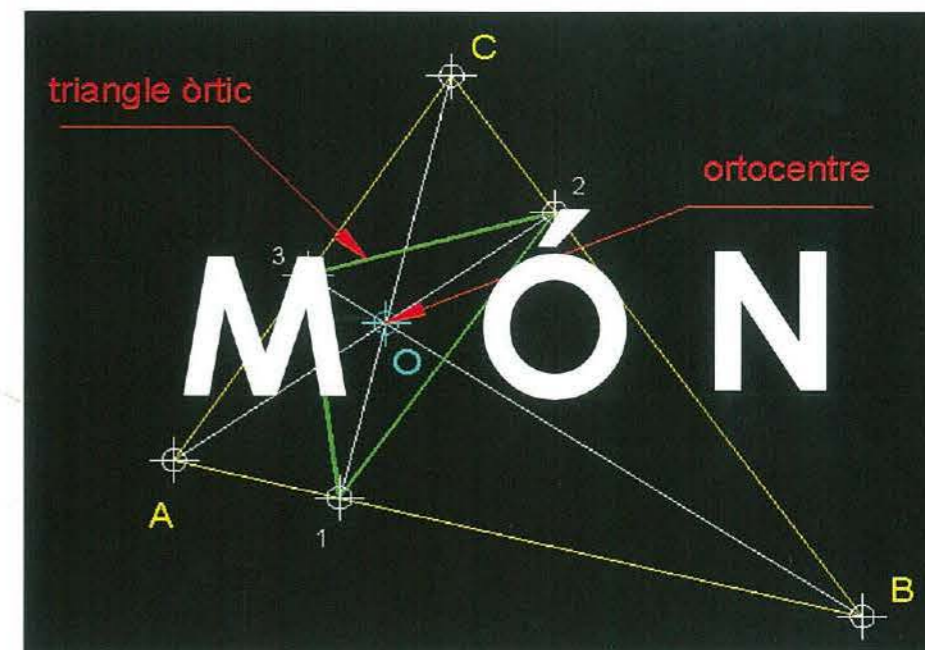
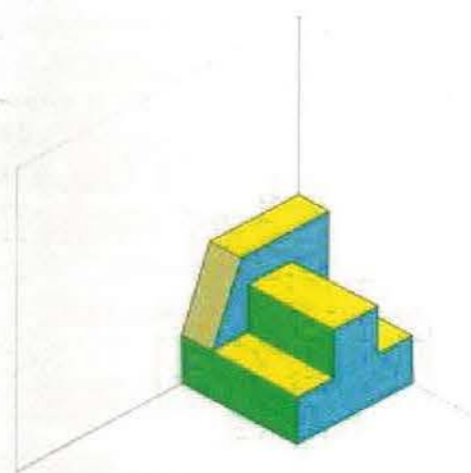
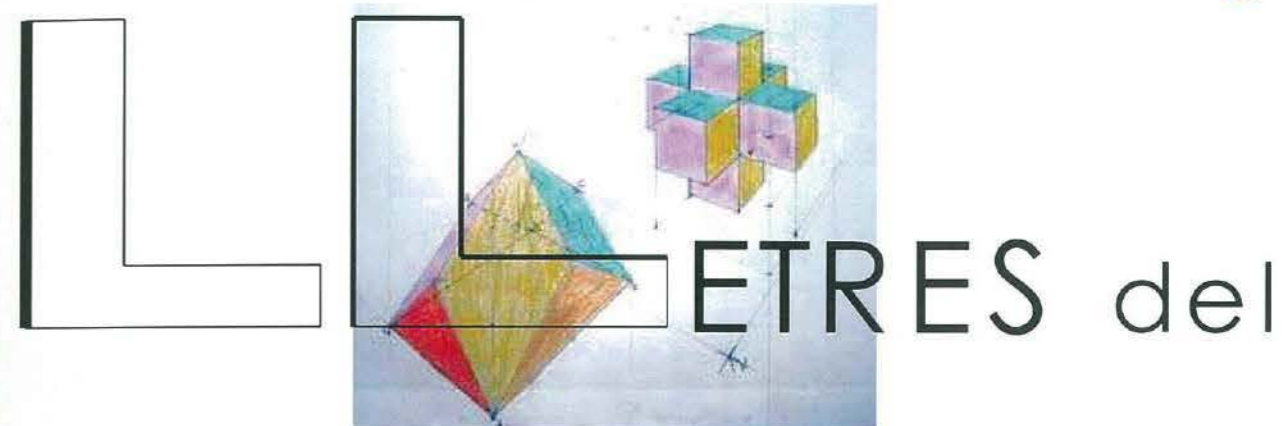
**1r
ESO
B**

**1r
ESO
C**

REVISTA NÚMERO: 4

FEBRER - 2011

Donatiu 1 €

SUMARI

03 EDITORIAL

04 BONES PRÀCTIQUES

06 RACÓ CIENTÍFIC

07 CONSELL ESCOLAR

08 TALLER LITERARI

10 ESPORTS

11 TIC-TAC-TOC

12 RACÓ ARTÍSTIC

14 ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

15 DELICATESSEN

16 L'INSTITUT DIA A DIA

20 AULA D'ACOLLIDA

22 TAULER D'ANUNCIS

23 ENTRETENIMENTS

Consell de redacció: Mª Pilar Aparicio Aznar, Jovita Escuin Sebastià, Carme Estellé Ortí, Marisa Ferré Plius, Anna Forcadell Geira, Mercè Izquierdo Zaragoza, Ricard Reverfer Forcadell, Amada Rodríguez Llorente, Joan Orfí Ferreres, Lara Sancho Reverté, Carme Vericat Querol.

Disseny portada: Dora Campos Gur.

Assessoria lingüística: Àngela Buj Alfara.

DL: T-109-2010
ISSN: 2013-6919

Enguany l'Institut Manuel Sales i Ferré compta amb un total de 339 alumnes, 39 places de professorat i s'imparteixen els estudis d'ESO (10 grups), batxillerat (2 grups) i CFGM Sistemes microinformàtics i xarxes (2 grups). Per atendre la diversitat de l'alumnat, disposem, entre d'altres recursos, d'una Aula d'acollida i d'una Aula oberta (Programa de Diversificació Curricular).

Al curs 2005/06 la qualitat de l'ensenyament del nostre institut estava condicionada, principalment, per dos elements: un claustre canviant i un alumnat molt divers. Per això, vam pensar de demanar i portar endavant un Pla Estratègic (PE) que contemplés els següents objectius:

- ⇒ Millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat d'ESO i del Batxillerat.
- ⇒ Millorar els nivells de llengua, interculturalitat i cohesió social de l'alumnat nouvingut i, per extensió, de la resta de l'alumnat.
- ⇒ Millorar la imatge del centre per tal que tota la comunitat educativa s'hi trobés a gust i per tal que fos un referent local.
- ⇒ Aconseguir els recursos humans i els materials necessaris per atendre correctament i amb qualitat els nostres alumnes.

Durant tot aquest període hem dut a terme moltes activitats de millora directament relacionades amb la docència i amb la cohesió social de l'alumnat. El nostre treball ha estat reconegut fora del centre en diverses ocasions en les quals hem estat convocats per institucions del món educatiu per presentar els nostres projectes.

Hem participat, entre d'altres, en:

- La jornada de cloenda del Projecte de Millora de la Qualitat dels Centres Educatius, organitzada pel Departament d'Educació. El nostre institut va ser seleccionat per presentar una «bona

pràctica» sobre indicadors d'activitats.

- El 1r Congrés sobre l'Èxit Educatiu i l'Autonomia de Centres, com a dinamitzadors del taller La importància de la convivència i el clima escolar a l'aula per millorar els resultats educatius. Organitzat pel Ministerio de Educación i el Departament d'Educació.

- La Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya: Formació, aprenentatge i bones pràctiques possibles. El nostre centre va participar mitjançant la presentació de tres bones pràctiques sobre l'autonomia de centre.

- La 2a Jornada de treball Endavant amb Salut i Escola en la qual vam explicar l'experiència del programa al nostre institut. Va ser organitzada conjuntament pel Departament d'Educació i el Departament de Salut.

- El congrés Escuela 2.0, com a representants de les Terres de l'Ebre celebrat a Madrid i organitzat pel Ministerio d'Educación.

- El II Congreso sobre el Éxito Educativo y la Autonomía de los Centros Docentes, que es va dur a terme a Sevilla els dies 15, 16 i 17 de novembre de 2010. Organitzat pel Ministerio de Educación i per la Junta de Andalucía. El nostre centre

va anar en representació de les Terres de l'Ebre.

El 1r cicle del nostre Pla Estratègic ja ha acabat (2005-2010) i creiem que amb resultats molt positius.

El passat més de desembre vam estar admesos al 2n cicle del Pla (2010-2014) que portarem endavant amb il·lusió i sempre pensant en el nostre alumnat.

Uldecona, gener de 2010
M^a del Pilar Aparicio Aznar
Directora

COMPETÈNCIES EN L'ÀREA DE LES CIÈNCIES SOCIALS

Més enllà de parlar de la nova terminologia, de si estem passant d'un discurs humanista a un discurs economicista –la mateixa paraula *competència* té un significat força intencional–, de si es milloraran els resultats, etc., voldria deixar ben clar que tota aquesta colla d'exàmens qualificats amb dades numèriques que surten amb tant d'escàndol a l'opinió pública –informe PISA i companyia– sols serveixen, entre altres aspectes negatius per fer més gran la distància entre escoles públiques i escoles privades. Clar i ras: no es pot comparar allò que és incomparable! Algú ha pogut agafar els mateixos alumnes (o molt semblants) i posar-los en dues situacions ben diferents a la vegada, aquí i a Finlàndia per exemple? O, sense anar tan lluny, aquí o a una escola privada de Sarrià?

Doncs no cal parlar-ne més!

Dit això, penso que l'escola no és com una empresa i que l'objectiu de l'educació obligatòria és capacitar tots els futurs ciutadans per ser persones lliures, responsables, solidàries i al més

sàvies possibles, a fi d'assegurar la salut de la democràcia i la dignitat de tota persona humana. Aquesta educació, en la qual crec demana molt rigor científic i molt treball tant per part del mestre com de l'alumnat i tot l'ajut possible des de casa. Per citar un exemple molt claret des de la nostra matèria: què tal aneu els pares i mares a l'hora de contar contes als vostres xiquets abans d'entrar a l'escola? Ho feu sovint? Us ajudeu amb gestos, amb fotografies, amb entonacions adequades...? Ai, ai... Que aquesta competència social ja comença a fallar des de

la base!

Partint del convenciment que moltes competències són transversals o comunes a totes les àrees de coneixement, segurament pot resultar útil explicar una mica les competències socials que ens hem marcat des del Departament de Ciències Socials del nostre institut. Abans us diré que ensenyar per competències significa: coneixements (saber), capacitats (saber fer), habilitats (saber ser), actituds (saber estar) i accions (saber actuar). Això vol dir que, sempre que podem i sabem, els mestres contextualitzem l'aprenentatge a partir de resoldre problemes de la manera més real possible, els fem aprendre en equip, els fem comunicar allò que aprenen i els ensenem a autocorregir-se amb la voluntat que aprenguen a aprendre.

Competències de Ciències Socials en acabar l'escolaritat obligatòria:

-Comprendre que el coneixement que tenim del món i de la societat és el resultat de la reflexió i de la interpretació que fa la societat sobre ella mateixa. Per tant el coneixement social pot canviar perquè el present forma part d'un procés. Cal aprendre al llarg de tota la vida.

-Comprovar que vivim en un món complex en el qual es combinen moltes variables, de manera que el canvi en alguna d'aquestes pot implicar profundes reestructuracions en el conjunt de coneixement. Cal prudència en els judicis i col·laboració entre ciència i persones, cal l'acceptació de la diversitat...

-Interioritzar que vivim en un món en què el coneixement és intencional de manera que cal interpretar els interessos i els valors que es promocionen per preservar la llibertat i evitar el domini, l'engany o la seducció. Ai, la tele! Ai, internet!!!

-Entendre que les societats s'organitzen de diferents maneres i valorar el llarg camí que ha calgut recórrer per arribar a una societat basada en la llibertat, la igualtat davant la llei i la participació dels ciutadans en les decisions públiques i que frena els possibles abusos de poder.

-Entendre que formen part de l'univers, de la terra i de la vida i que tenen un compromís amb la necessària conservació del medi físic i natural, cosa difícil en una societat incitada permanentment al "consumisme".

No caldria recordar que aquestes competències es van desenvolupant mentre es treballen uns temes rellevants per a la ciència i el més significatiu possible per als alumnes, a mesura que es van construint els grans conceptes d'espai (geografia) i temps (història) i s'adquireixen les capacitats instrumentals de lectura; expressió oral i escrita, anàlisi, interpretació i valoració de textos, de dades, de mapes...

Treballar així no és fàcil, us enganyaria si us digués el contrari, però personalment penso que és el camí i és en aquesta direcció que començo cadascuna de les meues classes... i cadascuna de les hores que dedico a l'ensenyament.

Ferran Grau

Cap de dep. de Ciències Socials

COM EXPLICAR CULTURA CLÀSSICA AL SEGLE XXI?

La Cultura clàssica guarda el llegat d'obres i coneixements que hem heretat de les antigues civilitzacions grega i romana.

Amb la caiguda de l'Imperi Romà, aquests coneixements van estar en perill de desaparèixer, però l'Església cristiana, refugi de la cultura en aquella època, els va rescatar.

Actualment, l'ensenyament de la Cultura clàssica està present en l'etapa de secundària i s'ha adaptat als temps moderns. Un dels continguts

que més engresca l'alumnat és la introducció a la mitologia. Si us interessa, podeu navegar per internet i hi trobareu històries, jocs, imatges i... fins i tot cançons!!!

Avui parlem de dos divinitats prou conegudes i en les properes revistes d'enguany us en presentarem d'altres amb històries força curioses i interressants.

Carme Àvila Terzi

Professora de llengües clàssiques

ARES

Ares (Mart) fill d'Hera i de Zeus, era el déu de la guerra i de la força. Està representat com un home jove, amb armadura, llança escut i casc. Sempre va acompanyat d'un llop i es desplaçava amb un carro menat per Daimos i Folos (la por i el terror). Són famosos els seus afers amorosos amb Afrodita, dels quals diuen que va nàixer Cupido, el déu de l'amor.

POSIDÓ

En la mitologia grega, Posidó era el déu dels oceans. Té el seu equivalent en la mitologia romana en el déu Neptú. Els seus atributs són el cavall i el trident.

Posidó va veure la nereida Amfitrite, s'hi va enamorar i li va demanar matrimoni, però ella li va respondre que no. Amfitrite es va amagar a la serralada de l'Atlas però un dofí la va trobar i la va convèncer perquè es casés amb Posidó.

Amfitrite i Posidó van tenir un fill anomenat Tritó, una barreja de persona i peix. Posidó va tenir relacions sexuals diverses de les quals van nàixer els seus quinze fills.

Oriol Vidal, Cèlia Castell,

Lara Martínez i Alba Forner

SETMANA DE LA CIÈNCIA

Del 15 al 19 de novembre de 2010

Les activitats pas a pas

Elaborant un tapís de patchwork i un planisfel

Alumnat 3r d'ESO

Juguem net

Quadre realitzat amb materials reutilitzats

Alumnat 3r d'ESO

Juguem net

Confecció d'un mural amb diverses estrelles a escala

Alumnat 2n d'ESO

Meteorologia i Astronomia

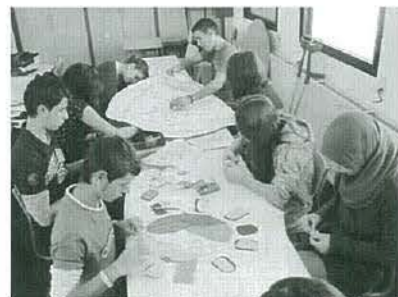
Exposició de llibres relacionats amb la ciència a la biblioteca

Públic en general

Videoconferència sobre Biodiversitat a càrrec del professor Martí Boada, de la UAB

4t d'ESO i Batx. CN

Col·laboració de l'alumnat de Física de 1r de Batx. en la confecció del tapís i del planisfel

Exposició PPT de l'alumnat de Ciències per al Món Contemporani de 1r de batx. a l'alumnat de CN de 3r d'ESO

Enganxant el mural de les estrelles i el fris cronològic de l'evolució de l'Univers i dels descobriments científics

Coordinació: Dolors Vidal

Cap de Departament de Ciències de la Naturalesa

CONSELL ESCOLAR

FEM-NOS SENTIR!

El dia 25 de novembre van ser les eleccions de l'alumnat al Consell Escolar del nostre institut. A nosaltres, Malina Barbatei i Virginia León, ens va tocar per sorteig ser a la taula amb Paco León, el cap d'estudis, per tal de vetllar que tothom votés de manera correcta.

Es van presentar dos candidates, Sara Reverter Prades i Eva Férez Padilla, una de les dos havia de ser l'escollida per a representar tot l'alumnat de l'institut.

Cap a les 10:30h va votar l'alumnat de 1r d'ESO. El cap d'estudis ens va donar una llista amb tots els noms i nosaltres els anàvem cridant per ordre de llista i, mentre introduïen el paper dins l'urna, marcàvem els noms. Ho vam fer així amb tots els nois i amb totes les noies de l'institut.

Després de votar tots (ESO, Batxillerat i Cicle Formatiu) vam anar al despatx del Cap d'estudis a comptar tots els vots que tenien cadascuna de les noies que s'havien presentat. Sara Reverter Prades va ser qui més vots va obtenir.

Uns dies més tard Sara va haver de dimitir perquè la seua família no li donava permís per anar a les reunions, i finalment és Eva la nostra representant al Consell Escolar.

Malina Barbatei i Virginia León

PARLANT AMB GENT IMPORTANT

Hem aprofitat les eleccions al Consell Escolar per entrevistar dos representants de l'alumnat que ens parlen sobre el seu paper en aquest

òrgan de participació i decisió: Eva Férez, de 2n B, i Laura Ruiz, de 1r de Batxillerat, que ja fa dos anys que pertany al Consell.

⇒ Per què et vas presentar al Consell Escolar?

EVA: Perquè em feia il·lusió representar els alumnes.

LAURA: Em vaig presentar perquè, per mala sort, no hi ha molta gent disposada a formar-ne part i, simplement, algú s'havia de presentar. Vaig pensar que era una bona oportunitat i m'hi vaig presentar.

⇒ Què creus que pots aportar al Consell Escolar?

EVA: La veritat és que no ho tinc pensat del tot però crec que ho podria fer molt bé.

LAURA: L'opinió de l'alumnat. Els que formem part del Consell podem fer-la saber. Per sort, mai ningú ens ha donat motius per a haver-nos de "queixar".

⇒ Creus que és important que l'alumnat forme part del Consell Escolar? Per què?

EVA: Sí, perquè és millor que els alumnes donem la nostra opinió ja que ens afecta bastant.

LAURA: Sí, perquè ja que formem part del centre igual que els professors, els pares... també tenim dret a mostrar la nostra opinió. Per això és important que hi haja prou candidats per a formar part del Consell, perquè ja que tenim l'oportunitat, l'hem d'aprofitar.

Moltes gràcies a les dos!

Amada Rodríguez Llorente

LES LECTURES

DE PRIMER D'ESO

Amb l'objectiu de fomentar la lectura i l'expressió escrita, s'ha animat l'alumnat de 1r d'ESO a elaborar crítiques literàries sobre lectures realitzades fora del marc escolar.

Aquí en teniu una petita mostra.

TÍTOL: *La font de la joventut*
 AUTOR: Joan de Déu Prats
 EDICIÓ: Barcanova
 EDAT: Més de 10 anys
 TEMÀTICA: Aventura

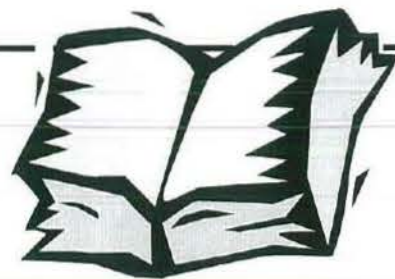
Si voleu entrar en un món d'aventures apassionants només us heu de comprar el llibre *La font de la joventut*.

Aquest llibre us sorprendrà amb les aventures que passa el protagonista intentant trobar la font de la joventut.

Aquest llibre es divideix en capítols i cadascun té un nom diferent.

Ja ho sabeu, si us agraden molt les aventures us passaran les hores volant amb el nou llibre de Joan de Déu Prats.

Lluc Doménech Llobet
 1r ESO A

llegim

L'ANELL DEL PAPA LLUNA

TÍTOL: *L'anell del papa luna*
 AUTOR: Joan Pla
 EDAT: a partir dels 12 anys
 TEMÀTICA: misteri, humor, por i curiositat

Joan Pla va néixer a Artana, la plana baixa. Viu de fa uns anys a Borriana. Combina l'ensenyament com a professor amb la narrativa juvenil.

El conte ens parla d'uns amics que van a estiuajar a Peníscola. Ells van proposar anar a buscar l'anell del Papa Lluna. Al llarg del temps que passa, es comencen a submergir en una gran aventura inolvidable, en la qual segresten un dels seus amics: Tubarro.

Aquest llibre el recomanem a totes les persones que els agrada l'aventura i el risc.

I també aprendràs que per molt roïna que siga la situació, no has d'abandonar els teus amics, i tirar sempre cap a endavant.

Adam Grau i Alice Pospeich
 1r ESO B

El llibre que jo he elegit es diu *Detectiu Puzzle*.

Parla sobre un nen anomenat *Francesc*, però a ell no li agrada el seu nom i prefereix que li diguen *Puzzle*. Li agrada resoldre casos que li proposen els seus amics. A la seua escola hi ha un detectiu per curs i ell és el de 4t.

Té una *oficina*, que és la caseta de l'arbre. Resol els problemes amb l'ajuda de la seua millor amiga anomenada *Mila*.

gaudim

Nil Fabregat
 1r ESO A

TÍTOL: *El dia del voltor*
 AUTORA: Maria Àngels Juan Miquel
 PROJECTES: Sara Moyano
 EDICIÓ: Montse Ballaró
 MAQUETACIÓ: Marga Cifré
 ASSESSORAMENT LITERARI: Pere Martí
 DISSENY DE LA COL·LECCIÓ: Editorial Barcanova

El llibre que us presento tracta d'una família en la qual el pare ha de marxar per motius familiars. Aquell mateix dia la mare porta els nens a sopar a un restaurant, quan, de sobte, comença a caure una pluja d'estels i ensorra tota la ciutat.

En Dani, l'Olga, en Jordi i l'Anna són els protagonistes de la història.

En Dani explica en primera persona com se'ls capgira la vida: la mort, el desconcert, la por, la desconfiança entre els supervivents, l'aïllament i la falta de recursos. La lluita per la supervivència separa els pocs que se'n surten en dues comunitats: els qui dominen la superfície utilitzant la violència i els qui es refugien sota terra, a les clavegueres. Aquí és on viu aquesta família, juntament amb la d'en Ramon. Viuen al costat d'una biblioteca antiga de la qual agafen llibres i on passen els dies.

Les famílies hauran d'espavilar-se i per a sobreviure hauran de treballar per a les bandes a canvi d'aliments. Els coneixements d'en Ramon els ajudaran a moure's per les clavegueres i així és com podran sobreviure.

Se'ns dubte és aquesta una novel·la de ficció molt interessant i entretinguda que us recomano que llegiu, encara que en algunes parts s'agrairia una mica més d'alegria.

Aquest llibre està escrit en un llenguatge clar i senzill, encara que utilitza un vocabulari de vegades desconegut per la gent de la nostra edat.

Ariadna Castell
 1r ESO A

compartim

Ja fa cinc anys que el nostre institut planifica activitats esportives dintre les directrius i bases del Pla Català de l'Esport a l'Escola. Aquestes activitats es porten a terme en les instal·lacions disponibles dins el recinte escolar i també per l'entorn de la nostra localitat. Els horaris d'aquesta són:

- ⇒ **Dimecres i divendres de 15'30 hores a 17'30 hores.**
- ⇒ **Dilluns, dimarts i dijous de 14'30h a 15'30h (alumnat del menjador escolar).**
- ⇒ **De dilluns a divendres de les 11'30h a 12'00h (durant els patis).**
- ⇒ **Dimarts i dijous de 17'30 hores a 18'00 hores (alumnat del Cicle Formatiu).**

Durant aquest temps un grup d'alumnes, considerats dinamitzadors i dinamitzadores, "harmonitzen" activitats fisicoesportives i els participants, alumnes de 1r fins a 4t d'ESO, Batxillerat i Cicle Formatiu s'exerciten per assolir els objectius fixats dins el Pla.

Aquest any s'ha afegit una altra franja horària per poder practicar esport. És la que s'ha anomenat: **ACTIVITATS ESPORTIVES DE CAP DE SETMANA (dissabtes al matí o a la tarda)**. Amb aquesta nova proposta es pretén donar resposta a la petició de l'alumnat més gran de l'institut (batxillerat i cicle formatiu), que per

Sortida Cogulla – Ermita del Remei. 4 de desembre de 2010. Alumnat del nostre centre.

manca de temps no pot assistir a les sessions programades en les franges horàries anteriorment detallades.

Dintre d'aquestes activitats de cap de setmana ja s'han realitzat tres sortides per la serra del Montsià (a peu i en bicicleta de muntanya). La participació ha estat prou nombrosa, encara que esperem que augmente al llarg del curs. Les propostes són diverses, des de sortides per l'entorn fins a activitats dirigides al gimnàs i pistes de l'institut. Aquest grup d'activitats està obert a tot l'alumnat del centre.

Per altra banda, durant els patis es porten a ter-

me sessions programades de ball, aeròbic, twirling, jocs tradicionals i competicions de diferents esports. Fins al moment s'han realitzat competicions de bàsquet (3x3, concurs d'esmaixades i concurs de triples), voleibol, bàdminton, estirada de corda i, en aquests moments, s'està desenvolupant la competició de tennis taula (individual i per parelles), sempre fomentant que els equips i aparellaments siguin mixtos.

Bé, fins ara, això és tot. Esperem que dins de l'àmplia oferta esportiva pugueu disposar de temps per practicar esport. Com sempre diem: **ÀNIM !!! FEU QUE L'ESPORT SIGA UN HÀBIT DIARI EN LES VOSTRES VIDES!!!**

Francisco León Floro
 Coordinador del PCEE al nostre institut

L'alumnat i el professorat del CFGM Sistemes Microinformàtics i Xarxes, sota la coordinació de Jovita Escuin Sebastià, vol aportar a la comunitat educativa de l'Institut Manuel Sales i Ferré una informació periòdica en forma d'una secció anomenada TIC-TAC-TOC en la qual es pretén contribuir amb una informació encaminada a una utilització dels recursos informàtics dels quals disposem.

Per si no ho sabem, TIC vol dir Tecnologies de la Informació i Comunicació, TAC, que són les sigles que ara estan més de moda, vol dir Tecnologies de l'Aprenentatge i la Comunicació i per al significat TOC obrim, ara i aquí, un concurs d'idees per tal d'esbrinar-ne la significació.

Jovita Escuin Sebastià
 Professora del CFGM SMX i membre de la comissió de redacció de la revista

Josep Vicent Pruñonosa Reverter
 Cap d'estudis adjunt i coordinador del CFGM SMX

Hola fill. Com estàs?

La teua mare i jo estem bé i et trobem molt a faltar. Podries parar l'ordinador i baixar a sopar?

Amb amor.

El teu pare

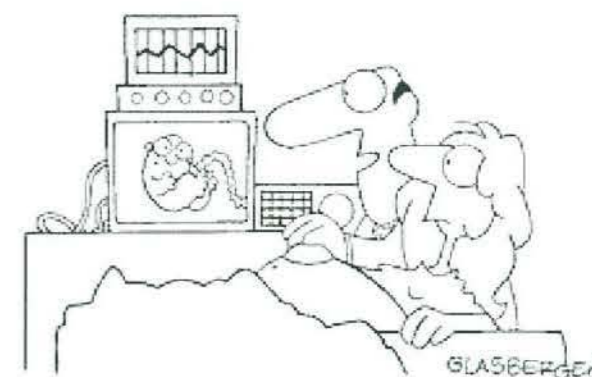
L'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa ha felicitat un ex alumne del cicle formatiu d'informàtica del centre, Jordi Baucells Rodríguez, pel treball realitzat durant les 320 hores de pràctiques a l'empresa i les 100 hores del projecte de síntesi.

El treball consistia a desenvolupar un mapa organitzatiu de la xarxa de l'hospital d'accés via web. Actualment li han ofert un contracte de 6 mesos de treball per ser el candidat més format per a les tasques que buscaven entre una selecció de personal important.

Des del centre volem felicitar-lo i desitjar-li que aquests èxits continuen.

*Una mica d'humor
 tic-t@c-toc-tec-nològic*

El fetus es desenvolupa perfectament. Voleu enviar-li un e-mail?

PINTURA??

Després de tantes vegades morta la pintura, què farem?, creurem en la seua resurrecció o canviarem i no tornarem a pintar i demanarem perdó pel nostre atreviment i per la poca contemporaneïtat dels nostres actes?

El llenguatge de la pintura, que no ha mort, no és ni millor ni pitjor que un altre. L'eina amb què una artista s'expressa no té res a veure amb la seua qualitat artística. De fet, hi ha una sèrie d'artistes considerats "moderns" (moderns de principi del s. XX?) que el que estan fent és un art "conceptual" propi dels anys 60 i 70, i aquest art no és mort, aquestes obres són genials i donen a l'artista un aspecte de persona no compresa que és pel damunt del bé i del mal.

Si posar un tauró dins d'un contenidor de vidre ple de formol, de l'artista Damien Hirst, és considerat art del més actual, transgressor i provocador, també ho són les pintures de Gerhard Richter o de Joan Miró. El que canvia és el plantejament a l'hora de crear l'obra i la manera de mirar-les. L'eina que s'utilitza per fer l'obra no té més importància. El que importa és la idea.

Als alumnes de 4t. d'ESO, que ja estan molt acostumats a treballar amb els ordinadors de manera mecànica i saben resoldre problemes tècnics, els demano només que pensen. Durant el curs treballarem tot el que ens demana el currículum, però sempre des d'una mirada d'artista. Dissenyem, pintem, fotografien... però l'important és la idea, buscar informació i no quedar-se amb l'arquetip.

Els alumnes han comprovat que no és tant fàcil com pareix pintar o fer un spot publicitari, i que els resultats que obtenen no sempre arriben a les seues expectatives. Que això que pinta Miró « *tot el món ho pot fer, i que això ho fa també el meu germanet menut* », no és veritat.

Dora Campos Gur

Cap de Departament d'Educació visual i plàstica

Autors:

Cristina Gavalda
Josep Millan
Ebtissam El Hadri
Sofia Luis
Aitor Ponce

N O V E M B R E	<p>⇒ Xarrada: Lesions medul·lars i cerebrals adquirides. Campanya de difusió de la Marató de TV3. Ho promou: Secretaria d'acció ciutadana. 3r d'ESO (16 i 17/11/10)</p> <p>⇒ Sortida al castell d'Ulldecona: Fem d'arqueòlegs. Dep. Ciències Socials. Ho coordina: Maitte Sanmartín. Alumnes de 2n d'ESO (activitats alternatives) (25/11/10)</p> <p>⇒ Tallers de formació: La SIDA. Ho organitza: HCVC. Alumnat 4t d'ESO (30/11/10)</p>
D E S E M B R E	<p>⇒ Taller de formació: Delegats i delegades en 3 D. Ho promou: Secretaria de joventut. Coordina Paco León. Delegats i delegades d'ESO, BATX i CF. (01/12/10)</p> <p>⇒ Tallers de formació: La SIDA. Ho organitza: HCVC. Alumnes 4t d'ESO (02/12/10)</p> <p>⇒ Acte commemoratiu del Dia Mundial contra la violència de gènere (25/11/10): audició musical, lectura del manifest, documental. Ho promou: l'Ajuntament d'Ulldecona i Grup de dones. Ho coordina: Carme Estellé. Alumnes 3r i 4t ESO. (02/12/10)</p> <p>⇒ Visita al mercat d'Ulldecona: campanya de difusió Dia Mundial contra la SIDA. Ho promou Ajuntament d'Ulldecona. Ho coordina: Carme Estellé. (03/12/10)</p> <p>⇒ Tallers i activitats nadalenques. Ho promou: Institut Manuel Sales i Ferré. Ho coordina: Consell de delegats. Alumnes d'ESO, BATX i CF. (22/12/10)</p>

ACTIVITATS PREVISTES PER AL 2n TRIMESTRE

Tallers **Talla amb els mals rotllos**. Alumnat 4t d'ESO.

Tallers de **Drogoaddicció**. Alumnat de 1r BATX.

Esquiada. Alumnat 3r d'ESO

Xarrada: **Situacions de risc i prevenció d'accidents**. Alumnat de 2n BATX i CF.

Xarrada informativa de la Universitat Rovira i Virgili. Alumnat 4t d'ESO, BATX i CF.

Xarrada informativa de la Universitat de Barcelona. Alumnat 4t d'ESO, BATX i CF.
Tallers d'**educació emocional**. Alumnat d'ESO.

Carme Estellé—Coordinadora d'activitats i serveis

Calendarí és el mot que hem triat per a aquest article perquè volem comentar una qüestió relacionada amb la fonètica. Fem, però, abans, un recordatori etimològic del mot. **Calendarí** prové del llatí *Kalendae*, i es referia al primer dia del mes lunar, lluna nova, i era el dia que els romans havien de pagar els comptes. Tothom temia les calendes perquè era el dia que venia el recaptador d'impostos —com Hisenda, actualment— amb el seu llibret, **calendarium**, a cobrar.

El fenomen a explicar és vocàlic, concretament de vocalisme àton. Ens referim a la vocal pretònica, en aquest cas la **e**. Com ja notem, manta vegades la fonètica no coincideix amb l'ortografia. És a dir, de vegades, la pronúncia d'un so no es correspon amb la grafia que el representa. Això pot ser a causa de diversos factors fonètics. Per exemple, en el mot **augment**, no hi ha ningú que el pronuncie articulant la consonant velar **g**. O el grup consonant final que, en els nostres parlars, no sona la consonant final **t**, però no per això escriurem **aumén**, sinó **augment**. És sabut que per a establir el codi ortogràfic de qualsevol llengua sempre es tenen en compte dos paràmetres: l'etimologia i la fonètica. En el cas d'**augment**, és evident que ha prevalgut l'etimologia per sobre de la fonètica i per això tots els catalanoparlants escrivim **augment**, tant si pronunciem la **t** final com si l'emudim. El mateix passa amb els mots que porten dígrafs com **gu** o **qu**. No se'ns acut pronunciar **Miquel**, per exemple, articulant la **u**, i, en canvi, l'escrivim. I això és perquè no sempre la grafia i el so són equivalents.

En el cas dels parlars del bloc oriental —comarques barcelonines, gironines, balear, alguerès, rossellonès...— aquesta distància en-

tre la pronúncia i la grafia encara és més allunyada. Sobretot en el cas que ens ocupa del vocalisme àton. Una persona catalanoparlant del bloc oriental no pronunciarà com nosaltres la vocal **e** de **cases**, tot i que escriurà **cases**. Com aquest exemple en trobaríem un munt; de fet, tots els casos de vocals **a**, **e** àtones del bloc oriental sonen amb el so que s'anomena vocal neutra. Els catalanoparlants del bloc occidental —és a dir: nosaltres— generalment les vocals àtones **a**, **e** les pronunciem tal com les escrivim, però això de vegades no es compleix. A voltes, algunes d'aquestes **e** s'articulen [a]. Aquest fenomen ja ve molt d'antic en la llengua catalana, documentat a darreries del segle XII, i es dona en mots com: **calendarí**, **sencer**, **llençol**, **terrat** en què la pronúncia és **cal[a]ndari**, **ll[a]nçol**, **s[a]ncer**, **t[a]rrat**. Aquesta pronúncia no l'hem de rebutjar ni autocorregir perquè ortogràficament aquest so vinga representat per una **e**. És un fenomen intrínsec a la llengua, tan genuí i normal com les vocals **a**, **e** àtones que els catalanoparlants dels bloc oriental pronuncien com una vocal neutra. És que els catalanoparlants orientals pronuncien una **e** davant de la **-s** del plural **do-nes**, perquè aparega una **e** escrita? No. Doncs els catalanoparlants occidentals que pronuncien **cal[a]ndari** tampoc hem de deixar de dir [a] encara que l'ortografia, per etimologia, represente la vocal **e**. I el mateix criteri hauríem d'aplicar als altres exemples referits.

Esperem, doncs, que estreneu amb il·lusió el **cal[a]ndari** del nou any i que gaudiu d'un any **s[a]ncer** ple de felicitat, mentre esteneu els **ll[a]nçols** al **t[a]rrat**.

I fins les pròximes de LICatessen, que vaja de gust!

Àngela Buj Alfara—Assessora LIC

PREMIS A LA RECERCA UN ESFORÇ RECOMPENSAT

Quan els alumnes de batxillerat, i ara també de 4t d'ESO, s'enfronten al treball de recerca es troben d'entrada amb un repte que sembla que els supera i se senten aclaparats. Trobar un bon tema d'estudi és ja un primer escull. Encertar amb la metodologia, els objectius de la recerca i el procés d'elaboració del treball són dificultats que després s'han de superar amb èxit per obtenir un resultat satisfactori. En acabar, hom té la sensació que l'esforç ha estat molt gran i el resultat sembla que mai acaba de complir amb les expectatives inicials.

Per això són importants els premis que diverses entitats convoquen anualment per reconèixer, més enllà de la vida interna del centre, la vàlua d'aquests treballs. Del curs passat s'han recollit els següents guardons: Guillem Tena Vidal, amb el treball "Petjades d'una guerra", ha guanyat el 1r premi de la Universitat Ramon Llull, el 2n premi Argó de la Universitat Autònoma de Barcelona i el 2n premi de la Fundació Gaspar Espunya-CETT. Els alumnes Imane Djemmah, Núria Querol, Maria Obiol i Abdelkamal Jalloul han guanyat un premi Recerca Jove (CIRIT) pel seu projecte de 4t d'ESO "Els bolets del Montsià". I cal destacar també la participació de Nassira El Hadri en el concurs europeu de Jo-

ves Investigadors (EUCYS 2010) amb el seu treball "La literatura popular del nord del Marroc" que l'any anterior havia aconseguit el 1r premi en la fase nacional celebrada a Màlaga.

Petjades d'una guerra

El treball de l'alumne de batxillerat Guillem Tena Vidal porta per títol "Petjades d'una guerra. 1936-2009. Juan Isidro Borràs, un adolescent en la guerra civil espanyola: la seua vida, la nostra història". És un recull històric de les experiències viscudes per aquest protagonista d'excepció de la guerra civil a la zona dels Ports de Morella. El treball, tutoritzat per la professora Dolors Vidal, s'ha traduït també en la publicació d'un llibre que ha estat presentat en llocs diversos de la nostra geografia (El Forcall, Morella, Castelló, Ulldecona i Alcanar). Pel que fa als premis, n'ha rebut els següents:

- Primer premi a treballs de recerca de batxillerat de la Universitat Ramon Llull.
- Segon premi Argó de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Segon premi de treballs de recerca de turisme de la Fundació Gaspar Espunya-CETT.

També ha rebut el reconeixement de la Universitat de Barcelona on s'ha publicat el treball a la seva biblioteca digital, i de la Universitat de València, on també es va exposar el llibre i la memòria a la Biblioteca del seu Arxiu Històric. El treball també ha estat motiu de reportatges i entrevistes en diversos mitjans de comunicació locals i comarcals.

Concurs europeu de Joves Investigadors (EUCYS 2010)

Entre els dies 24 i 29 de setembre se celebrà a Lisboa la 22ena. edició de l'European Union Contest for Young Scientists (EUCYS). Aquest concurs europeu reuneix amb periodicitat anual joves de molts paï-

sos d'arreu del món que han estat seleccionats per l'excel·lència dels seus treballs de recerca. En aquesta edició hi participaren 88 projectes. L'alumna del nostre centre Nassira El Hadri ho va fer en condició de representant de tot l'Estat espanyol en l'apartat d'Humanitats amb el treball de recerca "La literatura popular del nord del Marroc". Va ser seleccionada durant el congrés nacional celebrat a Màlaga l'any passat. A Lisboa va competir en la seva secció amb 2 treballs més: un d'Hongria i un altre d'Israel.

Nassira va ser acompanyada per la seva tutora, Anna Forcadell i el professor Ricard Reverter en representació de l'Institut, i va rebre el recolzament de l'Ajuntament d'Ulldecona i el Departament d'Educació, així com de La Caixa i altres entitats privades.

El concurs va finalitzar sense haver aconseguit la recompensa d'un premi, però, tal com va dir la presidenta del jurat en la cerimònia d'entrega de premis, Mrs. Hagit Messer-Yaron, tots els participants es podien considerar afortunats i guanyadors perquè són els premiats i els millors de cada país participant. Esperem que hi hagi més sort en properes edicions. Per a l'alumna, Nassira, va ser una experiència que mai oblida-

Els bolets del Montsià

Amb aquest projecte de recerca encetem al nostre centre el reconeixement dels treballs elaborats pels alumnes de 4t d'ESO. I comencem bé, ja que Imane Djemmah, Núria Querol, Maria Obiol i Abdelkamal Jalloul, que en són els autors, han estat guardonats amb un premi Recerca Jove (antic CIRIT) per l'esforç de catalogació i descoberta dels bolets de la nostra comarca.

El dissabte, 18 de desembre de 2010, van poder recollir aquest premi amb molta il·lusió a la Llotja de Mar de Barcelona, acompanyats dels seus familiars i dels tutors del treball, Lara Sancho, Maria del Pilar Aparicio i Ferran Grau.

Ricard Reverter Forcadell

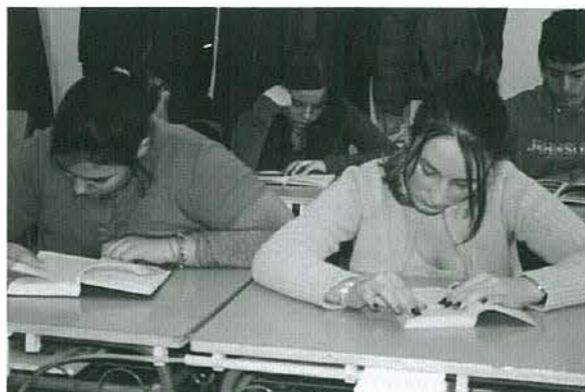
Secretari

EL GUST PER LA LECTURA

El gust per la lectura és una activitat que consisteix que tots els alumnes d'ESO de l'Institut Manuel Sales i Ferré, dediquen una hora setmanal a la lectura. Aquesta hora és rotativa, és a dir, no sempre cau a la mateixa hora ni el mateix dia per no coincidir sempre amb la mateixa matèria.

Cada alumne durant aquesta hora llegeix el llibre que s'ha portat de casa, el que li ve de gust (d'aquí el nom de l'activitat

El gust per la lectura), no és un llibre de lectura obligatòria. Abans d'acabar la sessió, el professor o la professora reparteix una fitxa de lectura i cada alumne fa un petit resum d'allò que ha llegit. En acabar, es recullen els llibres i les fitxes es desen a la carpeta per a la propera sessió.

Aquesta activitat es duu a terme a l'aula que li pertoca segons l'horari de cada grup i té com a finalitat millorar la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita, alhora que s'adquireix l'hàbit de la lectura.

El gust per la lectura va començar el curs 2007/08 en pla pilot amb els cursos de 1r i 3r d'ESO. El curs 2008/09 es va portar a terme amb 1r i 2n d'ESO i a partir del curs 2009/10 es va aplicar a tots els nivells de l'ESO.

Penso que és una bona manera de fer-nos aficionar a la lectura, ja que com el llibre ha estat escollit per l'alumne, aquest demostra més interès pel que està llegint i és possible que s'hi acabe enganxant.

Sara Ortiz Toledo – 1r ESO C

DIA MUNDIAL CONTRA LA SIDA

Sortida al mercat amb l'alumnat de 3r i 4t d'ESO

FEM D'ARQUEÒLEGS

Sortida al Castell amb l'alumnat de 2n d'ESO

ROBATORIS ALS VALENTINS

Al carrer Major, a la sortida del pobre anant cap a la Sénia, hi ha situat un bar a n o m e n a t l'Angel. Fa uns quants mesos hi van entrar a robar. Els van prendre el televisor i la màquina de tabac, però no es va saber qui ho havia fet. A la segona vegada que hi van entrar, la policia els va enxampar robant els mateixos objectes.

El dia 20 de novembre, també per segona vegada, van entrar a la caseta de camp d'un amic nostre, el qual, en arribar, es va trobar tots els forrellats pel terra i les portes trenca-

Anna Reolid Lázaro
1r ESO B

L'alumnat del nostre institut participa, per segon any consecutiu, en el Kioskjove, una projecte endegat pel Departament

d'educació i TV3 amb l'objectiu de fomentar l'esperit participatiu i crític entre la població més jove.

Els xiquets i les xiquetes es converteixen en periodistes: recullen la informació, l'elaboren i finalment en redacten la versió que s'envia al portal 3cat24.

Si voleu consultar les nostres aportacions podeu fer-ho entrant a la següent adreça:

<http://www.3cat24.cat/kioskjove>

La notícia del diversos robatoris als Valentins és un exemple de les notícies elaborades pel nostre alumnat.

Anna Maria Forcadell Geira

Cap de dep. de Llengua i literatura catalana

ACTIVITATS DE NADAL

Hèctor: un crac

Reis, Tió i Santa Claus

3 X 1

Taller de creps

Una volta pel món

Aquest primer trimestre, l'alumnat de primer any de l'Aula d'acollida ha estat treballant les descripcions de llocs i la recerca d'informació a través de diferents formats. Han cercat informació d'aquells llocs que els agradaria visitar.

Us presentem alguns dels textos que han realitzat.

El país que m'agradaria més visitar és Dubai. És un país del continent asiàtic. És un país fantàstic i la seua capital és Abu Dabi.

La torre més gran del món és a Abu Dabi

És un país molt gran. Té moltes cultures. És un país ric, perquè té molt de petroli.

Ibham i Abdel

El país on més m'agradaria anar és Brasil, perquè Brasil és un país tropical i es troba a l'Amèrica del sud. La seua capital és Sau Paulo, i la llengua oficial és el portuguès.

En aquest país es troben algunes de les meravelles del món: el Crist redemptor, platges, selva, té llocs turístics, Rio de Janeiro, etc.

Crist redemptor

Les grans cataractes d'Iguazú, o "aigües grans"

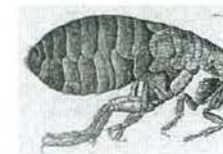
Roy Tineo

ENDEVINALLES SOBRE REFRANYS DEL MESOS DE DESEMBRE I GENER

Els alumnes de l'Aula d'acollida Yassen Naciri, Maikel Hernández, Najat Naciri i Fouzia Essam hem treballat alguns refranys dels mesos de desembre i gener.

Per santa Llúcia un pas de...

El 13 de desembre se celebra santa Llúcia

A Mallorca diuen este refrany: Per Santa Llúcia, llarga és sa nit i curt es dia» (o «s'allarga sa nit i s'acurça es dia») o «Per Santa Llúcia, minva la nit i creix lo dia».

No creix ni disminueix, fins que el Nen Jesús no neix.

Hi ha uns altres refranys de Nadal:

Per Nadal, un pas de ...

Nadal se celebra el 25 de desembre

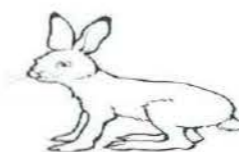
i per Reis,

.....és qui no ho coneix

Els Reis se celebren el 6 de gener

Per Sant Esteve, un pas de ...

El 26 de desembre se celebra Sant Esteve.

Per Ninou, un pas de ...

Ninou se celebra l'1 de gener

Per Reis, un pas d' ...

Per Sant Antoni un pas de ...

Sant Antoni se celebra el 17 de gener

SOLUCIONARI:
Puga, pardal, ruc, llebre, bou, anyell,
dimoni

TAULER D'ANUNCIS

Prevenió del tabaquisme

La nova normativa sobre el tabac (Llei 42/2010, de 30 de desembre) prohibeix fumar en tots els espais públics tancats, i evita així l'exposició a l'aire contaminat pel fum de tabac. L'aplicació de la nova norma posa èmfasi en l'absoluta prohibició de fumar i afecta totes les persones que siguin a l'interior i als accessos del centre. Això inclou els patis, la porta principal i la vorera del carrer que accedeix al centre.

Proves lliures per a obtenir el títol d'ESO destinades a alumnat que no el va obtenir en acabar l'etapa

Requisits per a poder presentar-se a les proves:

- Tenir **18 anys** o complir-los dins l'any natural en què es fan les proves; aquesta edat es pot rebair fins als 16 anys per a l'alumnat que tinga un contracte laboral que li impedisca assistir al centre educatiu en règim ordinari, o que es trobe en procés d'obtenció d'un permís de treball o que siga esportista d'alt rendiment.
- Haver finalitzat l'educació secundària obligatòria sense haver obtingut el títol i **no tenir més de cinc matèries pendents** de qualificació positiva (compten com una sola matèria les cursades amb el mateix nom en diferents cursos).

Haver finalitzat l'educació secundària obligatòria durant els cursos **2009/10 i 2008/09**.

Sol·licitud: s'ha de presentar entre l'**1 i el 14 de febrer (ambdós inclosos)** a la secretaria del centre. El model de sol·licitud es pot trobar al web www.xtec.cat/ies-manuel-sales.

Les proves se celebraran durant el mes de **març de 2011**. Les dates, criteris d'avaluació i resultats es podran consultar al tauler d'anuncis del centre i a la pàgina web.

Preinscripció per a les proves PAU 2011

L'alumnat de 2n de Batxillerat que vol presentar-se a les Proves d'Accés a la Universitat en la convocatòria de **juny de 2011** ha de formalitzar la prematrícula entre els dies **23 de febrer i 7 de març**. Aquest tràmit es fa a través d'Internet, però es necessita una clau d'accés personal que es facilitarà des de secretaria.

Última hora

El dijous, 20 de gener de 2011, a la seu dels Serveis Territorials d'Ensenyament a les Terres de l'Ebre a Tortosa, l'honorable consellera Sra. **Irene Rigau i Oliver** va presidir l'acte de nomenament del nou director territorial, Sr. **Antoni Martí López**, el qual gestionarà l'educació als centres de les nostres comarques a partir d'ara.

Saint Valentine's Crossword

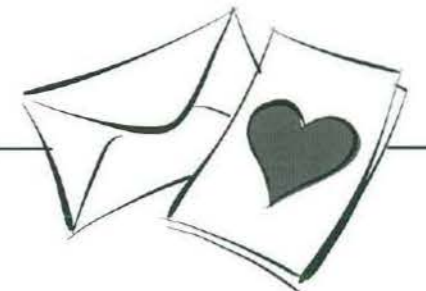
	1		2						3					
4														5
							6				7			
	8					9								
10														
	11													

ACROSS

2. Main body organ that pumps blood.
3. It's a popular symbol.
4. Significant colour
8. The most common flower given on this day.
9. Brown candy made from butter sugar and cocoa.
10. This day is named after St. ____
11. I love ____

DOWN

1. This day is celebrated in this month
5. Some people write love ____
6. They are more than friends. They are ____
7. You send it with a message.

Dep. Llengües estrangeres

1. February, 2. heart, 3. cupid, 4. red, 5. poems, 6. lovers, 7. card, 8. rose, 9. chocolate, 10. Valentine, 11. you

Solutions: